

Kampania informacyjna

Bezpieczny i Aktywny Senior

Ludzie starzy pomagają nam mądrzej patrzeć na ziemskie wydarzenia, ponieważ dzięki życiowym doświadczeniom zyskali wiedzę i dojrzałość. Są strażnikami pamięci zbiorowej, a więc mają szczególny tytuł, aby być wyrazicielami wspólnych ideałów i wartości, które są podstawą i regułą życia społecznego. Wykluczyć ich ze społeczeństwa znaczy w imię nowoczesności pozbawionej pamięci odrzucić przeszłość, w której zakorzeniona jest teraźniejszość.

św. Jan Paweł II, *List do osób w podeszłym wieku*

I. Cel kampanii:

Celem głównym kampanii „Bezpieczny i Aktywny Senior” jest podwyższenie świadomości polskiego społeczeństwa na temat kwestii związanych z bezpieczeństwem oraz aktywnością osób starszych.

Uwrażliwienie społeczeństwa na kwestie związane z osobami starszymi pozwoli na wzmocnienie tradycyjnego, społecznie i kulturowo uwarunkowanego, opartego na rodzinnych wartościach obrazu osób starszych w społeczeństwie.

Osiągnięcie zaplanowanych celów Kampanii „Bezpieczny i Aktywny Senior” pozwoli na wzmocnienie tradycyjnej roli osób starszych w rodzinie i społeczeństwie jako osób kształtujących tożsamość rodzinną, regionalną i narodową, przekazujących historię swego życia, podtrzymujących kulturę, przyczyniających się do realizacji zadań rodziny.

II. Kampania „Bezpieczny i Aktywny Senior” jako element polityki społecznej wobec osób starszych

Jednym z najważniejszych celów polityki senioralnej jest stworzenie warunków do wydłużenia aktywności osób starszych, zarówno społecznej, fizycznej jak i kulturalnej oraz dla samodzielnego, zdrowego, bezpiecznego i niezależnego życia. Bezpieczeństwo oraz szeroko rozumiana aktywność osób starszych stanowią fundament, w oparciu o który możliwe jest kształtowanie pozostałych elementów polityki społecznej wobec osób starszych.

Warunkiem bezpiecznego, aktywnego i zdrowego starzenia się jest przeciwdziałanie głównym czynnikom ryzyka w czasie wszystkich faz życia, a szczególnie w okresie okołoemerytalnym i poprodukcyjnym oraz promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia w celu aktywnego starzenia się i zachowania jak najdłuższej samodzielności. Uzyskany dzięki temu zostanie większy potencjał zdrowia w starszym okresie życia. Aktywny zdrowy senior to wsparcie dla gospodarki poprzez odciążenie systemu ochrony zdrowia, zabezpieczenia społecznego, zaangażowania rodziny w pomoc dla seniora, przy jednoczesnym odciążaniu przez emerytów osób aktywnie pracujących w rodzinie od części obowiązków związanych z organizacją domu i opieką nad dziećmi.

III. Filar: Bezpieczeństwo

Pierwszym z filarów kampanii jest **bezpieczeństwo osób starszych**. Zagwarantowanie bezpieczeństwa seniorom jest podstawowym elementem polityki społecznej wobec osób starszych, bez którego niemożliwe będzie osiągnięcie jej pozostałych celów. Niepokojący jest fakt rosnącej liczby przestępstw i innych pojawiających się działań prowadzonych na niekorzyść osób starszych (oszustwa, nieuczciwe praktyki przedsiębiorców, nadużycia w prywatnych placówkach całodobowego pobytu, przemoc wobec osób starszych, dyskryminacja ze względu na wiek i inne). W związku z powyższym niezbędne jest podejmowanie działań na rzecz podniesienia świadomości społecznej w tym obszarze, gdyż nawet najszczelniejsze regulacje prawne nie będą wystarczające jeżeli działania takie nie będą społecznie nieakceptowalne oraz silnie stygmatyzowane. Konieczne jest także podejmowanie działań budzących świadomość społeczną na temat czynników ryzyka w czasie wszystkich faz życia mających wpływ na bezpieczeństwo osób starszych.

Celami kampanii „Bezpieczny i Aktywny Senior” w obszarze bezpieczeństwa jest wzmacnianie świadomości społecznej na temat bezpieczeństwa osób starszych, a co za tym idzie ograniczenie liczby nadużyć popełnianych na szkodę osób starszych, ochronę interesów konsumentów (seniorów) oraz promocję zdrowego i bezpiecznego stylu życia wśród seniorów.

IV. Filar: Aktywność

Drugim filarem kampanii jest szeroko rozumiana **aktywność** – zawodowa, społeczna, sportowa, edukacyjna, kulturalna, rekreacyjna. Prowadzenie aktywnego i zdrowego stylu życia w znacznym stopniu wpływa na stan zdrowia oraz

wydłużenie się samodzielności osób starszych. Niestety, w obszarze aktywności osób starszych dostrzegalne są nadal kwestie wymagające poprawy.

Z badań prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny¹ wynika, iż osoby w wieku 60 lub więcej lat rzadko uczestniczą w zajęciach sportowych lub rekreacji ruchowej – jedynie prawie co czwarta osoba (24,6%) wśród ogółu tej grupy wiekowej podjęła takie uczestnictwo.

Zgodnie z wynikami Badania spójności społecznej 2015, aktywność osób starszych w zakresie kontaktów społecznych jest generalnie niższa niż osób w młodszych grupach wiekowych, o czym świadczą wartości wskaźników izolacji społecznej i uczestnictwa w świeckich organizacjach pozarządowych. Wskaźnik izolacji społecznej wskazuje, że co 10 osoba starsza ma bardzo ograniczone kontakty społeczne.

Osoby starsze charakteryzują się także niską aktywnością edukacyjną, mierzoną udziałem w kształceniu formalnym i pozaformalnym oraz uczeniu się nieformalnym².

W związku z powyższym celem kampanii „Bezpieczny i Aktywny Senior” w obszarze aktywności jest podniesienie świadomości społecznej, w szczególności świadomości seniorów na temat znaczenia uczestnictwa osób starych w życiu społecznym, kształtowanie pozytywnego postrzegania starości w społeczeństwie, promocję zdrowego stylu życia i aktywnego starzenia się, propagowanie idei i działań mających na celu przygotowanie się do starości i jak najdłuższe zachowanie samodzielności.

¹ *Uczestnictwo w sporcie i rekreacji ruchowej*, GUS 2013.

² Uczestnictwo w jakiegokolwiek z form uczenia się w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie (*Badanie „Kształcenie dorosłych 2011”*, GUS 2012) zadeklarowało jedynie 19,5% respondentów w wieku 60–69 lat, podczas gdy dla ogółu badanych odsetek uczestników kształtował się na poziomie 44,0%.

V. Podsumowanie

Kampania społeczna „Bezpieczny i Aktywny Senior” w sposób kompleksowy będzie poruszała najistotniejsze tematy związane z bezpieczeństwem i aktywnością osób starszych regularnie przygotowując materiały edukacyjne i promocyjne o jak najszerszym spektrum odbioru. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zamierza współpracować z szeroką liczbą partnerów: tak aby przygotowywane materiały posiadały jak najwyższą wartość merytoryczną oraz aby trafiały bezpośrednio do odbiorców.

Uwrażliwienie społeczeństwa na kwestie związane z osobami starszymi pozwoli na wzmocnienie tradycyjnej roli osób starszych w rodzinie i społeczeństwie jako osób kształtujących tożsamość rodzinną, regionalną i narodową.